

Gagiu împotriva României - 63258/00

Hotărârea din 24.02.2009 [Secția a III-a]

Art. 36

Continuarea examinării unei cereri în pofida decesului reclamantului și a unei solicitări în acest sens a rudelor sale.

Art. 8

Art. 8 § 1

Respectarea corespondenței

Omisiunea de a furniza timbre deținutului pentru corespondența sa cu Curtea :
încălcare

Art. 34

Împiedicarea exercitării dreptului de recurs

Remarci disuasive ale autorităților penitenciarului și întârzierea în furnizarea materialelor necesare pentru corespondență și a documentelor indispensabile cererii în fața Curții: *încălcarea art. 34*

În fapt: Reclamantul, neavând familie, a fost crescut într-un orfelinat. În 1996, a fost acuzat de omor și condamnat la 20 de ani de închisoare. Reclamantului i-a fost întocmit dosarul medical, în care se făcea mențiune despre o hepatită și un ulcer cronic. Internat într-un spital penitenciar în 1998 și apoi în 2000, i-au fost efectuate diferite investigații din care reieșea că suferea, printre altele, de o hepatită cronică persistentă și de o bronhopneumopatie cronică obstructivă. Reclamantul s-a întors la închisoare unde a fost tratat pentru aceasta din urmă. În iunie 2001, medicii unui alt spital penitenciar au menționat că reclamantul a contractat scabie. Apoi, suspectând o hepatită cronică, aceștia s-au adresat, în august 2001, spitalului municipal unde, în urma analizelor, a fost prescris un tratament chirurgical, precum și analize suplimentare de efectuat la spitalul penitenciar. Dosarul medical al reclamantului nu menționează dacă autoritățile au respectat prescripțiile medicilor specialiști și dacă tratamentul i-a fost administrat acestuia între ultima vizită medicală și septembrie 2001, în special pentru ciroza hepatică. În septembrie 2001, a fost trimis la spitalul penitenciar până la terminarea procedurii. Medicii au descoperit, în afara afecțiunilor deja existente, o peritonită primitivă. În timp ce era tratat în acest spital, reclamantul a murit. În raportul medico-legal se arăta că decesul a fost datorat unei insuficiențe hepato-renale pe fondul unei ciroze hepatice agravate de o peritonită primitivă și de o hemoragie digestivă superioară. În octombrie 2001, parchetul a dispus neînceperea urmăririi penale, concluzionând că decesul reclamantului nu a survenit ca urmare a unor violențe și că faptele respective nu sunt de natură penală. O comisie medicală a stabilit că tratamentul a fost adecvat și că decesul a survenit în urma unor complicații previzibile.

Anterior, reclamantul, căruia grefa îi solicitase să trimită copii ale documentelor

relevante pentru ca cererea sa să poată fi examinată de către Curte, s-a plâns că nu le putea obține, deoarece administrația penitenciarului îi impunea să le plătească, iar acesta nu avea banii necesari. În plus, i s-a precizat că, în cazul în care își menținea cererea de a obține copiile, risca să își complice viața în închisoare și să fie transferat într-o secție cu regim restrictiv. În cele din urmă, reclamantul a informat Curtea că, deoarece nu avea familie și nici resurse, întâmpina dificultăți în a obține plicuri și timbre pentru corespondența referitoare la cererea sa. Prin patru scrisori, reclamantul a subliniat că a primit formularul de cerere trimis de Curte și că l-a completat și înmănat pentru expediere unui gardian al închisorii cu respectarea termenelor. Însă, aflând din scrisoarea expediată de grefă că primul formular nu a ajuns la destinație, reclamantul a formulat mai multe plângeri pentru violarea corespondenței. În acel moment, reclamantul a fost transferat fără nicio justificare într-o altă închisoare.

În drept: Art. 37 § 1 - Guvernul a adus la cunoștința Curții decesul reclamantului, survenit în 2001 în spitalul penitenciar, și a solicitat scoaterea cauzei de pe rol. În 2004, luând în considerare situația familială a reclamantului, care nu avea familie, și plângerile prezentate de către persoana în cauză înainte de deces, Curtea a decis să respingă cererea Guvernului și să continue examinarea cererii, în temeiul art. 37 § 1 *in fine* din Convenție.

Art. 2 – a) Cu privire la obligația materială de protecție a vieții: Reclamantul s-a aflat, începând cu 1994, sub controlul autorităților, care dețineau informații despre antecedentele sale medicale și despre alte afecțiuni grave cu care a fost diagnosticat pe durata detenției, precum și despre faptul că starea sa de sănătate necesita încontinuu supraveghere și tratament medical adecvat. Complicațiile care au dus la decesul persoanei în cauză au fost calificate drept previzibile de către o comisie medicală. În pofida mențiunii din dosarul medical despre hepatita cronică, reclamantul nu a primit tratament specific și adecvat pentru această boală, fiind tratat, în principal, pentru bronhopneumopatia de care, de asemenea, suferea. Din această cauză, boala cronică de care suferea s-a agravat foarte tare. În cele din urmă, reclamantul a fost consultat de către doi medici specialiști, dar nicio măsură prescrisă de aceștia nu a fost respectată de către autoritățile sub a căror răspundere se afla persoana în cauză. Mai mult, nu numai că reclamantul nu a fost internat la spitalul penitenciar, ci, din contră, a fost ținut închis în celula sa până în ziua de dinaintea decesului său, neprimind îngrijirile medicale necesare. Internat cu întârziere, reclamantul a murit a doua zi, în pofida îngrijirilor acordate. Prin urmare, autoritățile penitenciarului nu au depus diligența necesară pentru a-i asigura reclamantului îngrijirile medicale necesare. Autoritățile penitenciarului și cele medicale au încălcat obligația pozitivă care le incumba.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

b) Cu privire la obligația procedurală de a desfășura o anchetă efectivă: Deși parchetul a deschis imediat o anchetă, totuși aceasta s-a limitat la a cerceta tratamentul acordat reclamantului la spitalul penitenciar cu o zi înaintea decesului, fiind omisă examinarea eventualelor neglijențe ale autorităților însărcinate cu supravegherea stării sale de sănătate în închisoare. Ancheta nu poate fi calificată drept efectivă și aprofundată: deoarece obiectul său era limitat la tratamentul asigurat în spitalul în care deținutul muribund a fost dus, era posibil ca ancheta să nu identifice neglijența autorităților penitenciare care aveau obligația de a acorda persoanei în cauză, pe perioada anterioară decesului, îngrijiri medicale continue în scopul prevenirii unui deznodământ nefericit. În plus, concluziile comisiei medicale au fost enunțate la doi ani de la încheierea anchetei. Prin urmare, autoritățile și-au încălcat obligația de a

desfășura în condiții de celeritate o anchetă efectivă și aprofundată.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Art. 3 – Aproape pe toată durata detenției sale, reclamantul a trebuit să împartă o celulă de 7,60 m² cu alți cinci deținuți, fiecare beneficiind astfel de un spațiu de numai 1,25 m². Pe de altă parte, reclamantul era obligat să utilizeze toaleta în prezența colegilor săi de celulă. Mai mult, scabia pe care a contractat-o scoate în evidență calitatea condițiilor sanitare și de igienă din celulă. Pe cale de consecință, condițiile de detenție suportate de către reclamant pe durata a mai multor ani l-au supus la o încercare de o intensitate care depășea nivelul de suferință inerent detenției, au adus atingere demnității sale și i-au insuflat sentimente de umilință și înjosire care pot fi considerate drept un tratament degradant.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Art. 8 - Reclamantul pretinde că nu avea niciun mijloc sau ajutor și că era obligat, în cadrul penitenciarului, să vândă altor deținuți o parte din hrana sa pentru a-și putea cumpăra timbrele necesare pentru corespondența sa pentru Curte. Reclamantul a informat în mod constant Curtea despre acest fapt, cerându-i sprijinul, întrucât nu beneficia de ajutor și de resurse suficiente, mai ales cu privire la solda infimă de care dispunea în penitenciar și de statutul său de deținut fără familie, bolnav și incapabil să muncească. Guvernul, care susține că a dat curs cererilor reclamantului de a-i fi furnizate timbre, nu a prezentat nicio explicație valabilă pentru a contrazice acuzațiile acestuia din urmă. Prin urmare, autoritățile penitenciarului și-au încălcat obligația pozitivă de a-i furniza reclamantului materialele necesare, în special timbre, pentru corespondența sa pentru Curte.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Art. 34 – Autoritățile penitenciarului au cerut reclamantului să suporte cheltuielile legate de fotocopierea documentelor relevante, știind că acesta nu dispunea de resurse materiale și cunoscând care era consecința netrimiterii documentelor respective la Curte. Autoritățile au avut mai multe tentative de disuasiune cu privire la plângerea reclamantului și nu au dat nicio explicație referitoare la transferul acestuia din penitenciar în ziua următoare celei în care a formulat plângerea în legătură cu dispariția primului formular de cerere. Având în vedere situația de vulnerabilitate și dependență a reclamantului față de autoritățile penitenciarului, remarcile disuasive ale acestora din urmă, precum și întârzierea nejustificată în furnizarea materialelor necesare pentru corespondență și a documentelor indispensabile cererii în fața Curții, au împiedicat exercitarea efectivă a dreptului de recurs individual.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Redactat de grefă, prezentul rezumat nu obligă Curtea.

Apăsați aici pentru a accesa *Note de informare privind jurisprudența* ([Notes d'information sur la jurisprudence](#))